

Hej!

Emmie Särnstedt

Masterexamen i genusvetenskap

Utredare & föreläsare

VINR & HRV & HBQT

RFSL

MAKE EQUAL

Hur kan unga hbtq-personers psykiska hälsa främjas?

- Hbtq
- Hälsa & diskriminering
- Hälsöfrämjande arbete

Hbtq-personer

- Homosexuella.
- Bisexuella.
- Transpersoner & intersexpersoner.
- Queera.
- Asexuella & aromantiska.
- Var sjätte person – var femte ung.

Hbtq-personers psykiska hälsa

- Majoriteten har god hälsa.
- Ojämlighet i hälsa.
- Unga bisexuella kvinnor.
- Homosexuella män.
- Transpersoner – okunskap och mörkertal!

Hbtq-personers psykiska hälsa

- Dubbelt så många har lågt psykiskt välbefinnande.
- Sömnsvärigheter, självmordstankar och stress.
- 5 procent av heterosexuella har övervägt självmord – ca 20 procent av bisexuella.
- Var fjärde ung homo- och bisexuell kvinna har försökt ta sitt liv.
- 50 procent av alla transpersoner har försökt ta sitt liv.

Varför sämre hälsa?

- Ickenormativ identitet ≠ riskfaktor i sig!
- Osynliggörande, våld och diskriminering → ohälsa!
- 50 procent av homo- och bisexuella har erfarenhet av diskriminering.
- 65 procent av unga bi- och homosexuella kvinnor – kränkningar.
- 48 procent av unga bi- och homosexuella män – kränkningar.
- 19 procent av unga homosexuella och bisexuella har utsatts för fysiskt våld hemma.

Varför sämre psykisk hälsa?

- Utsatthet för våld som barn → fysisk och psykisk ohälsa hela livet.
- VINR & hatbrott.
- Ohälsa förstärks när omgivningens respons brister.
- Avsaknad av skyddande faktorer.

Relationer

Ekonomi

Utbildning

Tillit

Diskriminering inom skola, vård och socialtjänst

- Bristande kunskap om kön, könsidentitet och könsuttryck → felkönande.
- Blanketter – tvåkönsnorm och heteronorm.
- Hemsidor och informationsmaterial – tvåkönsnorm och heteronorm.
- Bristande observans – felaktiga beslut och insatser:
 - VINR & HRV uppmärksammas så gott som aldrig.
 - Bristande kunskap om hatbrott.

Positiv påverkan

- Att bli sedd och bekräftad under identitetskapandet.
- Förståelse och stöd under komma ut-processen.
- Möjlighet att vara öppen.
- Normkritiskt bemötande – språk & kunskap!
- Separatistiska platser och trygga rum.
- Förebilder.

Förstärk och främja i klassrummet

- Växla mellan att inkludera och benämna.
- Låt normbrytande karaktärer representera mänskligheten i allmänhet.
- Lyft fram maktordningar i samhället och dess konsekvenser för normbrytare & normbärare.
- Historisk kunskap finns!
- "Killar och tjejer!" → ungdomar, elever, studenter.
- Förmodad heterosexualitet → neutralitet i kombination med att lyfta homo- och bisexualitet.

UNDERVISNING

SPRÅK

FYSISK MILJÖ

FRITID

Unga hbtq-personers psykosociala miljö

**RELATIONER I
SKOLAN**

HEMMA

**OFFENTLIGA
PLATSER**

Anta inget!

Partners?

Pronomen?

Familj?

Material, stöd och inspiration

- Forum för levande historia
- RFSL
- MUCF
- Kärleksakuten
- Hbtq-diplomering!

Kontakt

Emmie Särnstedt

emmiehenrietta@gmail.com

emmie.sarnstedt@orebro.rfsl.se

Genusexperten

0760153733

Läsa mer

Ambjörnsson, Fanny (2006) *Vad är queer?* Stockholm: Natur och Kultur.

Holmberg & Stjernqvist (2008) *Våldsamt lika och olika. En skrift om våld i samkönade parrelationer.* Stockholm: Ljungbergs.

Mägi & Zimmermann (2015) *Stjärnfamiljejuridik. Svensk familjelagstiftning ur ett normkritiskt perspektiv.* Stockholm: Gleerups.

Ungdomsstyrelsen (2010). *Hon, hen, han. En analys av hälsosituationen för homosexuella och bisexuella ungdomar samt för unga transpersoner.*

Örebro läns landsting (2012) *Hälsa på lika villkor? Självs kattad hälsa hos HBHO-personer i Mellansverige 2012.*

Läsa mer

<http://www.do.se/globalassets/publikationer/rapport-ratten-till-sjukvard-likavillkor2.pdf>

<http://www.varhandboken.se/Texter/Bemotande-i-var-d-och-omsorg-HBTQ-perspektiv/Oversikt/>

[FRA \(2014\) EU LGBT survey - European Union lesbian, gay, bisexual and transgender survey - Main results.](#)

[Socialstyrelsen \(2016\) Psykisk ohälsa bland personer i samkönade äktenskap. Publicerad på socialstyrelsens webbplats.](#)

[Socialstyrelsen \(2011\) Ojämn villkor för hälsa och vård. Jämlikhetsperspektiv på hälso- och sjukvården.](#)

www.rfsl.se

www.transformering.se